CRYPTONEWSLETTER

AMLA en AMLR: wat betekenen de nieuwe Europese antiwitwasregels voor Belgische cryptobeleggers?

De Europese Unie staat aan de vooravond van één van de meest ingrijpende hervormingen van haar antiwitwaskader ooit. Met de invoering van de **Anti-Money Laundering Authority (AMLA)**, de **Anti-Money Laundering Regulation (AMLR)** en de **Sixth Anti-Money Laundering Directive (AMLD6)** verdwijnt het huidige lappendeken van nationale antiwitwasregels geleidelijk ten voordele van één geharmoniseerd Europees systeem. AMLA is reeds operationeel sinds 1 juli 2025, terwijl de AMLR en AMLD6 vanaf 10 juli 2027 volledig van toepassing worden in de Europese Unie.

Voor Belgische cryptobeleggers en crypto-ondernemers zullen deze wijzigingen aanzienlijke gevolgen hebben. Niet alleen zal de transparantie rond cryptotransacties toenemen, ook de mogelijkheden voor fiscale controles door de Belgische administratie zullen aanzienlijk worden versterkt.

Van nationale verschillen naar één Europees AML-kader

Tot vandaag worden de Europese antiwitwasrichtlijnen door elke lidstaat afzonderlijk omgezet in nationale wetgeving. Dit heeft geleid tot uiteenlopende interpretaties en toepassingspraktijken binnen de Europese Unie. Met de invoering van de AMLR komt daar verandering in. De AMLR is immers een verordening die rechtstreeks toepasselijk is in alle lidstaten, zonder noodzaak van nationale omzetting. Hierdoor zullen dezelfde regels gelden in België, Nederland, Frankrijk en de overige EU-lidstaten.

De Europese wetgever wil hiermee een einde maken aan zogenaamde "regulatory arbitrage", waarbij ondernemingen of financiële dienstverleners zich vestigen in lidstaten met minder strikte controles. Voor de cryptosector betekent dit dat verschillen tussen nationale toezichtssystemen sterk zullen afnemen.

AMLA: een Europese waakhond met verregaande bevoegdheden

Een centrale rol wordt weggelegd voor AMLA, de nieuwe Europese antiwitwasautoriteit met hoofdzetel in Frankfurt. AMLA zal rechtstreeks toezicht houden op een selectie van hoogrisico financiële instellingen en grensoverschrijdende entiteiten, terwijl zij daarnaast de nationale toezichthouders en Financial Intelligence Units (FIU's) zal coördineren.

Voor cryptobeleggers is vooral deze coördinerende rol relevant. AMLA zal immers bijdragen aan de uitwisseling van informatie tussen nationale FIU's en de detectie van verdachte grensoverschrijdende transacties. Waar vandaag informatie nog vaak versnipperd is over verschillende nationale databanken, zal de nieuwe structuur aanzienlijk meer Europese transparantie creëren.

Cryptoplatformen worden uitdrukkelijk geviseerd

Een belangrijke wijziging is dat alle Crypto-Asset Service Providers (CASP's) die onder MiCAR vergund zijn, expliciet onder het nieuwe AML-regime vallen. Cryptobeurzen, brokers, custodians en andere cryptodienstverleners zullen worden onderworpen aan dezelfde antiwitwasverplichtingen als klassieke financiële instellingen.

Dit betekent onder meer:

- strengere klantidentificatie (KYC);
- uitgebreide verificatie van de herkomst van vermogen;
- permanente monitoring van transacties;
- verplichte melding van verdachte verrichtingen;
- screenen op sancties
- uniforme rapporteringsstandaarden binnen de volledige EU.

De Travel Rule: welke informatie reist mee met een cryptotransactie?

Naast de AMLR is ook de Europese Travel Rule van belang. Bij een overdracht waarbij een cryptodienstverlener betrokken is, moet informatie over de initiator en de begunstigde met de transactie worden meegestuurd of beschikbaar worden gehouden. Daardoor kunnen cryptotransacties beter worden getraceerd en kunnen dienstverleners ontbrekende of verdachte informatie onderzoeken. Wat betekent dit concreet voor de gebruiker:

Beurs naar beurs: wanneer crypto bijvoorbeeld van Coinbase naar Bitvavo wordt verzonden, wisselen de betrokken dienstverleners de vereiste gegevens doorgaans op de achtergrond uit. Voor de gebruiker kan dit zichtbaar zijn doordat een transactie tijdelijk wordt gecontroleerd of bijkomende verificatie vereist.

Beurs naar een eigen wallet: wanneer crypto naar een self-custody wallet wordt verstuurd, is er aan de ontvangende zijde geen andere cryptodienstverlener om gegevens mee uit te wisselen. De exchange kan daarom bijkomende informatie vragen en, in bepaalde gevallen, verlangen dat de gebruiker aantoont dat hij de wallet controleert, bijvoorbeeld via een ondertekend bericht, een kleine testtransactie of andere passende verificatie.

Voor Belgische cryptobeleggers zal het steeds moeilijker worden om aanzienlijke cryptoportefeuilles of complexe handelsstructuren buiten het zicht van financiële instellingen te houden.

Belgische fiscale implicaties: de brug naar de meerwaardebelasting

Hoewel AMLA en AMLR in essentie antiwitwaswetgeving zijn, mag hun impact op de Belgische fiscaliteit niet worden onderschat.

Sinds de invoering van de Belgische meerwaardebelasting op financiële activa en de verhoogde aandacht van de fiscus voor cryptovermogens, wordt correcte documentatie van verrichtingen steeds belangrijker. In de praktijk vormt het aantonen van:

- de oorsprong van de aangekochte cryptoactiva;
- de historische aankoopprijzen;
- de gebruikte handelsplatformen;
- de bewaarlocaties van de activa;
- en de evolutie van de portefeuille,

vaak één van de grootste uitdagingen in fiscale dossiers.

De nieuwe AML-regelgeving zal ertoe leiden dat cryptoplatformen aanzienlijk meer gegevens verzamelen, bewaren en delen. Deze informatie zal niet alleen relevant zijn voor AML-doeleinden, maar kan in fiscale controles indirect eveneens een belangrijke rol spelen.

Waar belastingplichtigen vroeger soms konden aanvoeren dat oude transacties moeilijk reconstrueerbaar waren door gebrekkige documentatie, zal dit argument in de toekomst steeds minder overtuigend worden.

Cryptoplatformen zullen uitgebreide klant- en transactiedossiers moeten bijhouden. De basisbewaartermijn bedraagt vijf jaar vanaf het einde van de klantenrelatie of vanaf de datum van een occasionele transactie. Wanneer dat noodzakelijk en evenredig is, kan die termijn overeenkomstig het toepasselijke nationale kader met maximaal vijf bijkomende jaren worden verlengd. In de praktijk kunnen relevante gegevens dus tot tien jaar beschikbaar blijven.

Een versterking van DAC8

De impact wordt nog groter wanneer AMLA en AMLR worden gecombineerd met DAC8, de nieuwe Europese rapporteringsverplichting voor cryptoactiva.

DAC8 verplicht cryptodienstverleners om informatie over hun klanten automatisch te rapporteren aan de fiscale administraties van de lidstaten. AMLA en AMLR zorgen er tegelijkertijd voor dat dezelfde dienstverleners bijkomende identificatie-, verificatie- en monitoringverplichtingen krijgen.

Het resultaat is een dubbele transparantie:

1. fiscale rapportering via DAC8;
2. financiële transparantie via AMLR en AMLA.

Voor Belgische cryptobeleggers betekent dit dat de Belgische fiscus in de komende jaren over aanzienlijk meer gegevens zal beschikken om meerwaardes, inkomsten uit staking, lending, yield farming of andere cryptogerelateerde opbrengsten te analyseren.

Meer toezicht op complexe crypto-structuren

De combinatie van AMLA, AMLR, DAC8 en MiCAR maakt het bovendien steeds moeilijker om complexe internationale crypto-structuren op te zetten zonder substantiële transparantie.

De tijd waarin cryptovermogens relatief eenvoudig konden worden aangehouden via weinig gereguleerde exchanges loopt stilaan ten einde. Europese toezichthouders evolueren naar een geïntegreerd systeem waarbij UBO-data, transactierapportering, klantidentificatie en fiscale gegevens steeds meer met elkaar verbonden worden.

Conclusie

De komst van AMLA en AMLR vertegenwoordigt veel meer dan een klassieke hervorming van de antiwitwasregels. Voor Belgische cryptobeleggers vormen deze Europese initiatieven een belangrijke stap richting volledige transparantie van cryptovermogen binnen de Europese Unie.

Vanaf 10 juli 2027 zullen cryptodienstverleners onderworpen zijn aan een geharmoniseerd Europees AML-regime, terwijl AMLA toezicht zal houden op de uniforme toepassing ervan. Tegelijk wordt de transactiemonitoring uitgebreid en zullen gegevens gemakkelijker kunnen worden gedeeld tussen toezichthouders en FIU's.

In combinatie met DAC8 en de toenemende Belgische aandacht voor de belastingheffing van cryptoactiva ontstaat hierdoor een regelgevend landschap waarin fiscale compliance en AML-compliance steeds meer in elkaars verlengde liggen.

Voor Belgische cryptobeleggers wordt een degelijke documentatie van vermogensopbouw, transacties en gerealiseerde meerwaarden dan ook geen luxe meer, maar een absolute noodzaak.